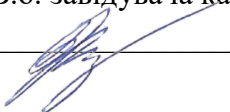

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра облікових технологій та оподаткування

Затверджено

На засіданні кафедри облікових технологій
та оподаткування
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 11 від 26 червня 2024 р.)

В.о. завідувача кафедри

проф. Рудницький В.С..

Силабус з навчальної дисципліни

«ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ В БАНКАХ У КОНТЕКСТІ МСФЗ»,
що викладається в межах освітньо-наукової програми
«Облік у глобальному цифровому суспільстві»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів спеціальності
071 «Облік і оподаткування»

Львів 2024 р.

Назва дисципліни	Облік та звітність в банках у контексті МСФЗ
Адреса викладання дисципліни	Львів, проспект Чорновола буд 61. Економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра облікових технологій та оподаткування
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	07 «Управління та адміністрування» 071 «Облік і оподаткування»
Викладач дисципліни	Сарахман Оксана Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри облікових технологій та оподаткування
Контактна інформація викладача	oksana.sarakhman@lnu.edu.ua sarahman88@ukr.net
Консультації по дисципліни відбуваються	Кафедра облікових технологій та оподаткування, економічний факультет . Львів, вул. Пр. Чорновола 61, кім 321. Також можливі он-лайн консультації через Zoom, Microsoft Teams або подібні ресурси. Для погодження часу індивідуальних он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Облік та звітність в банках у контексті МСФЗ» є вибірковою зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» для освітньо-наукової програми «Облік у глобальному цифровому суспільстві», яка викладається у 3 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Облік та звітність в банках у контексті МСФЗ» охоплює вивчення принципів, методів та процедур бухгалтерського обліку та звітності, специфічних для банківської сфери, з урахуванням Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Студенти вивчають особливості фінансового обліку, аналізу та звітності в банківській діяльності з урахуванням міжнародних стандартів, що регулюють цю галузь. Курс також орієнтований на розуміння впливу МСФЗ на процеси прийняття управлінських рішень та фінансову стійкість банків.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення дисципліни є продовжити розширювати розуміння студентів щодо особливостей бухгалтерського обліку та звітності в банківському секторі, зосереджуючись на принципах та вимогах Міжнародних стандартів фінансової звітності. Це передбачає глибше вивчення методів, інструментів та процедур обліку, аналізу та звітності, що застосовуються в банківській сфері, з урахуванням міжнародних нормативів. Завдання дисципліни: розгляд основних положень та вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності, які стосуються банківської сфери; вивчення специфічних аспектів бухгалтерського обліку банківських операцій, таких як кредитування, депозити, торгівля цінними паперами тощо; аналіз фінансової звітності банків за допомогою методів та інструментів, які відповідають вимогам МСФЗ; розгляд впливу МСФЗ на процеси прийняття управлінських рішень в банківських установах; розвиток навичок самостійного аналізу фінансової звітності банків з

	<p>урахуванням міжнародних стандартів; айрішення практичних завдань та виконання проектів, спрямованих на застосування теоретичних знань у реальних ситуаціях банківської діяльності.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996-XIV // http:// www.rada.gov.ua 2. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 р. №679-XIV // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14 3. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 р. №2121-III // www.rada.gov.ua 4. Облік, аналіз і аудит у системі сучасних бізнес-комунікацій: навч. посібник / [В. С. Рудницький, А. М. Любенко, О. П. Кундря-Висоцька та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук., проф. В. С. Рудницького. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2024. – 440 с. 5. Фінансовий облік у банках: навч. Посібник / О.І. Скаско, О.М. Сарахман, О. В. Рябкова. – Львів: Видавництво «Левада», 2023. – 255 с. 6. Утенкова К.О. Облік у банках: Практ. посіб. Харків: 2021. 176 с. 7. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ) [Текст]: підручник/ Н. Б. Литвин. – [2-ге вид., доп. і перероб.]. – К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 676 с. 8. Варцаба В.І.Облік у банках (у таблицях і схемах): Навч.посіб./ Варцаба В.І., Машіко К.С. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. – 184с 9. Чмутова І. М. Фінансовий облік у банках : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» / І. М. Чмутова, К.М. Азізова, О.В. Лебідь. – Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 360с <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Сарахман О. Облік і складання фінансової звітності банками в період воєнного стану. Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти матеріали v міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 22-23 березня 2023 р. Частина 1 402-405 11. Сарахман О.М. Кредитні збитки банків – основні вимоги МСФЗ 9. Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи [Електронне видання]: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 14-15 березня 2024 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. – Харків, 2024. С. 421-423 12. Сарахман О.М. Облікова ставка-ключовий монетарний інструмент Національного банку України Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 27-28 березня 2024 р. Львів: ЛНУП, 2024. с. 245-247 13. Чмутова І. М. Фінансовий облік у банках : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» / І. М. Чмутова, К.М. Азізова, О.В. Лебідь. – Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 360с. 14. Смерічевський С. Ф. Фінансовий облік у банках: підручник / С. Ф. Смерічевський, А. С. Кірізлеєва.– К.: Кондор-Видавництво, 2014. – 408 с. <p style="text-align: center;">Internet-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 15. Офіційний сайт Асоціації українських банків. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://aub.org.ua

	16. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dkrs.gov.ua .
Тривалість вивчення дисципліни	Один семестр
Обсяг дисципліни	Загальна кількість годин – 120, з них: аудиторні години - 32 (лекції - 16, практичні - 16), самостійна робота - 88.
Очікувані результати навчання	<p>Студент, який вивчає дисципліну «Облік та звітність в банках у контексті МСФЗ», повинен оволодіти комплексом знань і навичок, що дозволять йому ефективно працювати в фінансових установах та забезпечувати відповідність звітності міжнародним стандартам.</p> <p>Основні аспекти, які слід знати і вміти:</p> <p>знати: історію та цілі МСФЗ, принципи складання фінансової звітності згідно з стандартів; розуміти структуру та зміст основних стандартів, які застосовуються в банківському секторі; глибоке знання МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», включаючи класифікацію, оцінку, знецінення та облік фінансових активів і зобов'язань; розуміння принципів оцінки справедливої вартості відповідно до МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»; знання вимог до розкриття інформації про фінансові інструменти згідно з МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації».</p> <p>вміти: складати фінансову звітність банку за МСФЗ, включаючи баланс, Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», звіт про зміни у власному капіталі та звіт про грошові потоки; аналізувати фінансові звіти; проводити оцінку фінансового стану банку; правильно розраховувати резерви на можливі збитки за кредитами.</p>
Ключові слова	Бухгалтерський облік, фінансовий облік, управлінський облік, податковий облік, облікова інформація, система бухгалтерського обліку, технологічні аспекти обліку, облікові політики, принципи організації бухгалтерського обліку, обліковий процес, документообіг, фінансова звітність, МСФЗ, керівництво бухгалтерським обліком, внутрішній контроль, інформаційні технології в бухгалтерському обліку, організаційна структура облікового підрозділу, управлінська звітність, податкова звітність.
Формат дисципліни	Очний
	Проведення лекцій, семінарів, практичних. Консультації, приймання екзамену.
Теми	Теми подано у схемі дисципліни
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці 3 семестру
Пререквізити	Для вивчення дисципліни студенти потребують базових знань з навчальних дисциплін професійної підготовки, а саме «Організація бухгалтерського обліку», «Організація і методика аудиту», «Організація обліку в банках», «Фінансова звітність за міжнародними стандартами» достатніх для сприйняття категорійного апарату навчальної дисципліни «Облік та звітність в банках у контексті МСФЗ», розуміння джерел нормативно-правового регулювання та методики обліку і звітності в банках.

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання дисципліни</p>	<p>Виклад теоретичного матеріалу з мультимедійними презентаціями. Обговорення теорії та аналіз прикладів для закріплення знань. Виконання завдань з розрахунками і складанням фінансових звітів. Аналіз реальних або гіпотетичних ситуацій з банківської практики. Виконання групових завдань, підготовка звітів і презентацій. Симуляція банківської діяльності та прийняття рішень в умовах ризику. Виконання індивідуальних завдань. Використання онлайн-платформ для лекцій і семінарів.</p>		
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Наявність ноутбука, проектора, доступ до мережі Internet, фліпчарт, кольорові маркери. Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.</p>		
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Критерії оцінювання знань студентів</p>		<p>Бали рейтингу Макс. к-сть балів</p>
<p>1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях</p>			
<p>Критерії оцінювання (8* 5 балів)</p>		<p>40 балів</p>	
<p>Студент демонструє високий рівень засвоєння навчального матеріалу та вміння аргументовано викладати його, вільно володіє ключовими принципами та методами обліку і звітності за МСФЗ у банках. Він здатен глибоко та всебічно розкривати теоретичні аспекти дисципліни, а також використовувати ці знання для вирішення практичних завдань. Правильне вирішення тестових завдань підтверджує його компетенції. Студент володіє не лише теоретичними знаннями, а й готовий до їх практичного застосування у реальних ситуаціях в банківському середовищі.</p>		<p>5</p>	
<p>Студент демонструє достатній рівень засвоєння навчального матеріалу, вміє обґрунтовано викладати його як усно, так і письмово. Він здатний розкривати зміст як теоретичних питань, так і практичних завдань з обліку та звітності за МСФЗ у банках, проте у деяких випадках може відчуватися нестача глибини та аргументації. Можливі незначні неточності та помилки, але вони не є суттєвими. Студент правильно вирішує більшість тестових завдань, що свідчить про його здатність до аналізу та використання теоретичних знань у практичних ситуаціях. Студент має потенціал для подальшого розвитку та удосконалення знань і навичок у галузі обліку та звітності за МСФЗ у банках.</p>		<p>4</p>	
<p>Студент виявляє базовий рівень засвоєння навчального матеріалу з дисципліни «Облік та звітність в банках у контексті МСФЗ». Викладає основний зміст матеріалу як усно, так і письмово, але без глибокого аналізу та обґрунтування. Допускаються суттєві неточності та помилки, що свідчить про нестабільне розуміння предмету. При цьому</p>		<p>3</p>	

	студент вирішує лише половину тестових завдань правильно, що вказує на необхідність додаткової роботи над усвідомленням та закріпленням матеріалу у даній галузі.	
	Студент має обмежене розуміння навчального матеріалу з дисципліни «Облік та звітність в банках у контексті МСФЗ». Він представляє матеріал фрагментарно та поверхнево, часто без необхідної аргументації та обґрунтування. Студент не завжди глибоко аналізує теоретичні аспекти і практичні завдання, що часто веде до значних неточностей у викладі. Хоча він успішно вирішує окремі тестові завдання, це свідчить про обмежене застосування та розуміння отриманих знань в контексті банківського обліку за МСФЗ.	2-1
	Студент не володіє матеріалом.	0
2. Самостійна робота студентів (СРС)		
Критерії оцінювання (4 бали + 6 балів)		10 балів
2.1. Самостійна робота (додаткове опрацювання матеріалу за темами дисципліни поза межами наданого лектором, з додаткових джерел) (8 * 0,5 бала)		4
	Самостійна робота студентів, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Студент додатково опрацював матеріал та аргументовано його викладає. Оцінюється додатковим балом за кожне практичне заняття.	0,5
	Студент не опрацював самостійно додаткових джерел і не володіє матеріалом.	0
	2.2. Також до 6 додаткових балів можна отримати через наукову роботу студента, куди входить написання тез та участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах або конкурсах за тематикою навчальної дисципліни.	6
3. Індивідуальна робота студента (ІРС)		
Критерії оцінювання		20 балів
	Робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі з доданою презентацією.	20-17
	Робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог, з доданою презентацією.	16-11
	Робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог, без оформлення презентації.	10-6
	Робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог.	5-1
	Робота не виконана.	0
4. Контрольна робота		
Критерії оцінювання		30 балів
Письмова контрольна робота складається з двох теоретичних питань та 10 тестових завдань <i>Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання: 2*10балів</i>		20
	Відповідь написано в повному обсязі, аргументовано, глибоко та всебічно розкрито зміст теоретичного питання.	10-9
	Відповідь в основному розкриває зміст теоретичного питання, не вистачає достатньої глибини та аргументації, допущено окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	8-7

	Відповідь в цілому розкриває основний зміст питання але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допущено окремі суттєві неточності та помилки.	6-5														
	Відповідь не повна, фрагментарна без аргументації та обґрунтування.	4-1														
	Відповідь не надана.	0														
	Критерії оцінювання вирішення тестів:	10														
	Відповідь вірна.	1														
	Відповідь невірна.	0														
	Загальна кількість балів по завершенні вивчення дисципліни	100														
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4">Поточний контроль</th> <th rowspan="2">РАЗОМ – 100 балів</th> </tr> <tr> <th>Практичні заняття (40 балів)</th> <th>Самостійна робота студентів (СРС) (4+6) (10 балів)</th> <th>Індивідуальна робота студентів (ІРС) (20 балів)</th> <th>Контрольна робота (30 балів)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Поточний контроль				РАЗОМ – 100 балів	Практичні заняття (40 балів)	Самостійна робота студентів (СРС) (4+6) (10 балів)	Індивідуальна робота студентів (ІРС) (20 балів)	Контрольна робота (30 балів)					
Поточний контроль				РАЗОМ – 100 балів												
Практичні заняття (40 балів)	Самостійна робота студентів (СРС) (4+6) (10 балів)	Індивідуальна робота студентів (ІРС) (20 балів)	Контрольна робота (30 балів)													
	<p>Додаткові бали / або зарахування певних тем можна отримати за результатами неформального та/або інформального навчання за тематикою даної дисципліни. Визнання та зарахування результатів такого навчання відбувається у відповідності до наданих документів про неформальне та/або інформальне навчання.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>															
Питання до контрольної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні принципи регулювання бухгалтерського обліку банків. 2. Вимоги МСФЗ до складання фінансової звітності банків щодо визнання, вимірювання, відображення та розкриття. 3. Вплив принципів порівнянності та відповідності на забезпечення єдності та порівняння фінансових звітів банків. 4. Основні компоненти, які включає фінансова звітність банків за міжнародними стандартами. 5. Особливості балансу банку порівняно з балансом інших підприємств. 6. Як визначається структура та формат звіту про прибутки і збитки банку. 7. Що включається до звіту про зміни в капіталі банку та чому це важливо для користувачів фінансових звітів. 8. Методи оцінки активів, які використовують банки згідно з МСФЗ. 9. Оцінка кредитного ризику активів в банківському секторі. 10. Використання моделей оцінки ризику і їх вплив на фінансову звітність банків та їх здатність передбачити майбутні збитки. 11. Оцінка резервів для можливих втрат - ключовою складовою фінансової звітності банку. 12. Фактори впливу на оцінку ринкових ризиків у банківському секторі. 13. Цілі та завдання управлінського обліку в банках. 14. Планування - ключова складова управлінського обліку для банків. 15. Етапи процесу планування в банках і як вони взаємодіють між собою. 16. Основні типи бюджетів використовуються в банківському секторі. 17. Інструменти та методи для прогнозування фінансових результатів банку. 18. Ризики при плануванні та бюджетуванні в банківському секторі. 19. Вплив управлінського обліку на прийняття стратегічних рішень в банку. 20. Цілі аудиту фінансової звітності в контексті банківського сектора. 															

	<p>21. Основні етапи процесу аудиту фінансових звітів банків і як вони виконуються аудитором.</p> <p>22. Які міжнародні організації встановлюють стандарти та нормативи для банківської діяльності.</p> <p>23. Основні принципи регулювання на міжнародному рівні.</p> <p>24. Вплив Базельських стандартів на банківську діяльність і звітність.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості дисципліни буде надано по завершенню дисципліни.

Схема дисципліни

Тижень день	Тема, план	Форма діяльності	Література. Ресурси в інтернеті	Год.	Термін виконання
1-2	<p>Тема 1. Регулювання бухгалтерського обліку банків: основні принципи та вимоги МСФЗ</p> <p>Основні вимоги МСФЗ до складання фінансової звітності банків. Складові структури фінансової звітності банків згідно з МСФЗ. Принципи порівнянності і відповідності у забезпеченні єдності та порівняння фінансових звітів. Особливості оцінки ризику в банках під час оцінки активів за МСФЗ. Ключові розходження між національними бухгалтерськими стандартами та МСФЗ у сфері банківського обліку. Вплив МСФЗ на стратегічне планування і прийняття управлінських рішень в банках.</p>	Лекція / практична/ самостійна	1, 5-7, 15-16	2/2/13	2 тижні
3-6	<p>Тема 2. Фінансова звітність банків: структура та особливості складання за міжнародними стандартами</p> <p>Основні компоненти для складання фінансової звітності банків згідно з міжнародними стандартами. Особливості балансу банку і відмінність його від балансу інших підприємств. Фактори впливу на структуру та формат звіту про прибутки і збитки банку. Включення звіту про зміни в капіталі в фінансову звітність банку. Дисклозурні вимоги МСФЗ до фінансових звітів банків і важливість для користувачів. Вимоги стандартів до відображення резервів та зобов'язань в фінансових звітах банків. Використання додаткових приміток до фінансових звітів</p>	Лекція / практична/ самостійна	1, 5-7, 10, 12-13	4/4/15	4 тижні

	для пояснення важливих аспектів діяльності банку.				
7-8	<p>Тема 3. Оцінка активів та пасивів банків у контексті МСФЗ</p> <p>Методи оцінки активів, які використовують банки згідно з МСФЗ і важливість їх для правильного відображення фінансового стану. Оцінка кредитного ризику активів. Вплив використання моделей оцінки ризику на звітність банків та їх здатність передбачити майбутні збитки. Ключова складова фінансової звітності банку - оцінка резервів для можливих втрат. Фактори впливу на оцінку ринкових ризиків (ставки, валютний ризик та ризик курсів акцій). Оцінка пасивів банками, зобов'язання перед клієнтами і іншими кредиторами.</p>	Лекція / практична/ самостійна	1-9, 11, 15-16	2/2/15	2 тижні
9-10	<p>Тема 4. Управлінський облік в банках: планування та бюджетування</p> <p>Основні цілі та завдання управлінського обліку в банках. Планування - ключова складова управлінського обліку для банків. Етапи процесу планування в банках і взаємодіють між ними. Основні типи бюджетів які використовуються в банківському секторі і їх роль в управлінні фінансовими ресурсами. Використання інструментів та методів для прогнозування фінансових результатів банку. Ризики, які враховуються при плануванні та бюджетуванні в банківській діяльності. Вплив управлінського обліку на прийняття стратегічних рішень в банку. Роль управлінського обліку на ефективне використання ресурсів та підвищення прибутковості банку.</p>	Лекція / практична/ самостійна	1, 6, 15-16	2/2/15	2 тижні
11-12	<p>Тема 5. Аудит фінансової звітності банків: процес та вимоги МСФЗ</p> <p>Аудит фінансової звітності і його цілі в контексті банківського сектора. Основні етапи процес аудиту фінансових звітів банків. Вимоги Міжнародних стандартів аудиту (МСА) які стосуються аудиту фінансових звітів банків. Стратегія та план проведення аудиту фінансової звітності банку аудитором.</p>	Лекція / практична/ самостійна	3-4, 15-16	2/2/15	2 тижні

	Оцінка аудитором внутрішнього контролю банку та його вплив на надійність фінансових звітів банку. Поняття «сутєвість» у контексті аудиту фінансових звітів банку. Оцінка аудитором фінансових інструментів та їх відповідність вимогам МСФЗ.				
13-16	<p>Тема 6. Особливості регулювання та звітності банківських операцій у міжнародній практиці</p> <p>Міжнародні організації, які встановлюють стандарти та нормативи для банківської діяльності. Основні принципи регулювання на міжнародному рівні. Базельські стандарти і їх вплив на банківську діяльність і звітність. Ключові аспекти стандартів до регулювання капіталу, ліквідності та ризику. Спільні форми звітності для банків у міжнародній практиці, основні складові цих звітів і що вони включають. Особливості регулювання та звітності для різних видів банківських операцій. Міжнародна координація та співробітництво між регуляторами і їх вплив на ефективність регулювання та звітності банківських операцій.</p>	Лекція / практична/ самостійна	4-5, 15-16	4/4/15	4 тижні